

Mult noui: dicit eni uer⁹ meli⁹ ē. **VI**
adū est aut in sabbato secundo
primo. cū transiret per sata vel
lebāt discipuli eius spicas: et māduca-
bant conficantes manibus. Quidā
aut phariseorū dicebant illis. Quid
facitis qđ non licet in sabbatis? Et re-
spondens ihesus ad eos dixit. Nec hoc
legistis qđ fecit dauid. cū esurisset ipse
et qui cum illo erant: quomō intrauit
in domum dei. et panes propositionis
sumpsit: et māducauit. et dedit hijs qđ
cum ipso erant: qđ nō licet māducare
nisi tantū sacerdotibz? Et dicebat illi:
quia dñs est filius hominis etiā sab-
bati. factū est aut et in alio sabbato:
ut intraret in synagogam et doceret.
Et erat ibi homo: et man⁹ eius depecta
erat arida. Obseruabāt autem scribe
et pharisei si in sabbato curaret: ut in-
uenirent unde accusarent eū. Ipse uero
sciebat cogitationes eorū: et ait hōmini
qui habebat manū aridā. Surge: et
sta in medium. Et surgens stetit. Ait
aut ad illos ihesus. Interrogo uos si
licet sabbatis benefacere an male: an
mam saluā facere an p̄dere? Et circū-
spēdit omnibz dixit hōmini. Extende
manū tuā. Et extendit: et restituta est
manus eius. Ipsi aut repleti sunt in-
sternia: et colloquebant ad inuicē. qđ
nam facerent ihesu. factū est aut in il-
lis diebz rēgit in montem orare: et erat
pudans i oratione dei. Et cum die
factus esset uocauit discipulos suos:
et elegit duodecim ex ipis qđ et aplos
nominauit: simonē quē cognomina-
uit petrū et andrē fratrem eius: iaco-
bum et iohannē. philippū et bartholo-
meum. mattheum et thomam iacobū
alphēi et simonem qui uocat zelotes
et iudam iacobi: et iudam scarioth qđ

fuit proditor. Et descendens cum illis
stetit in loco campestri et turba discipu-
lorū eius: et multitudo copiosa plebis
ab omni iudea et iherusalē et maritima
et tyri et sydonis. qui uenerāt ut audi-
rent eum: et sanarentur a languoribz
suis. Et qui uegebantur a spiritibus
immūdis curabantur. Et omnis tur-
ba querebat eum tangere: quia uirtus
de illo exiebat et sanabat omnes. Et
ipse eleuatis oculis i discipulos suos
dicebat. Beati pauperes: quia uester
est regnū dei. Beati qui nunc esuriis:
quia saturabimini. Beati qui nunc
fletis: quia ridebitis. Beati eritis cum
uos oderit hōies et cū separauerint uos
et reprobrauerint: et eiecerint nomen
uesterū tanqđ malū. p̄pter filiū hōminis.
Gaude in illa die et exultate: ecce eni
merces uestra multa est in celo. Secun-
dum hec enim faciebant prophetis pa-
tres eorū. Verūamen uē uobis dimit-
tus: qui habetis consolationē uestrā.
Uē uobis qui saturati estis: quia esu-
rietis. Uē uobis qui ridetis nunc: qđ
lugebitis et fletis. Uē cū bene uobis
dixerint omnes hōmines. Secundū hec
enim faciebāt p̄phetis patres eorū. Sed
uobis dico qui auditis. Diligite ini-
micos uestros: benefacite hijs qđ uos
oderunt. Benedicite maledicentibus
uos: orate pro calumniātibz uos.
Et qui te percutit in maxillā. prebe et al-
teram: et ab eo qui auferit tibi uestimē-
tum. etiā tunicam noli phibere. Qui
aut petenti te tribue: et qui auferit que
tua sunt ne repetas. Et prout uultis
ut faciant uobis hōmines: et uos faci-
te illis similiter. Et si diligitis eos qui
uos diligunt: que uobis est gratia?
Nam et peccatores diligentes se dili-
gunt. Et si benefecistis hijs qđ uobis

benefaciunt: que uobis est gratia? Si
quidem et peccatores hoc faciunt. Et
si mutuū dederitis hijs a quibus spe-
ratis recipere: qđ gratia est uobis? Nā
et peccatores peccatoribz tenent: ut
recipiant equalia. Verūamen diligi-
te inimicos uestros: benefacite et mu-
tuū date. nichil inde sperantes: et erit
merces uestra multa: et eritis filij alai-
sum: quia ipse benign⁹ ē sup ingratos
et malos. Estote ergo misericordes: si-
cut et pater uester misericors ē. Nolite
iudicare: et non iudicabimini. Nolite
condemnare: et non cōdemnabimini.
Dimitte: et dimittemini. Date: et
dabitur uobis. Mensurā bonā et con-
sectam. et coagitatā et sup effluentem
dabit in synū uesterū. Eadē uero men-
sura qua mensi fueritis: remittetur uo-
bis. Dicit aut illis et similitudinem.
Anquid potest ceus ceum ducere?
Nōne ambo in fouē cadūt? Nō est
discipulus sup magistrū: p̄fectus autē
omnis erit: si sic sicut magister ei. Quid
aut uidet festucā in oculo fratris sui:
nabem autē que in oculo suo est non
considerat? Aut quomodo potes di-
cere fratri tuo. frater. sine riciā festucā
de oculo tuo: ipse in oculo tuo nabem
non uidet? Porro rice primū tra-
hem de oculo tuo: et tunc percipies ut
educas festucam de oculo fratris tui.
Non est enim arbor bona qđ facit fru-
tus malos: neq; arbor mala faciens
fructum bonū. Vnaqueq; enim arbor
de fructu suo cognoscitur. Neq; enim
de spinis colligitur ficus: neq; de rubo
vindemiāt uiam. Bonus homo de
bono thesauro cordis sui p̄fert bonū: et
malus homo de malo thesauro p̄fert
malū. Et abundātia enī cordis os lo-
quit. Quid aut uocatis me dñe dñe: et

nō facitis que dico? Omnis qđ uenit ad
me. et audit sermones meos. et facit e-
os: ostendā uobis cui similis sit. Si-
milis est homini edificāti domū qui
sedet in alci: et posuit fundamentū su-
pra petram. Inundatione autem fa-
cta illi sum est flumen domui illi: et nō
potuit eam mouere. Fundata enī erat
supra petram. Qui autē audit et nō fa-
cit similis est homini edificāti domū
suā supra certam sine fundamento: in
quā illisus ē flumē. et cōtinuo cecidit: et
facta ē ruina dom⁹ illi? magna. **VII**
Qum aut impleisset omnia uerba
sua in aures plebis: intrauit ca-
pharnaū. Centurionis aut cuiusdā
seruus male habens erat moriturus:
qui illi erat p̄ciosus. Et cum audisset
de ihesu. misit ad eum seruos iudo-
rum: rogans eū ut ueniret. et saluaret
seruū ei. At illi cū uenissent ad ihesum
rogabant eum sollicitē dicentes ei: qđ
dignus est ut hoc illi p̄stes. Diligit enī
gentem nrām: et synagogam ipse edi-
ficauit nobis. Ihesus autem ibat cū
illis. Et cum iam non longe esset a do-
mo: misit ad eum renūcio amicos
dicens. Domine: noli uexari. Nō enī
sum dign⁹ ut sibi sedū meū intres: pro-
pter qđ et meli⁹ sum non sum dignum
arbitratus ut uenirem ad te: sed dic
uerbo et sanabitur puer meus. Nam
et ego homo sum sub potestate cōsti-
tutus. habens sub me milites: et dico
huic uade et uadit: et alio ueni et uenit:
et seruo meo fac hoc et facit. Quo au-
dito ihesus miratus est: et cōuersus se-
quentibz se turbis dixit. Amen dico
uobis: nec in israhel tantam fidem in-
ueni. Et reuersi qui missi fuerant do-
mum: inuenerūt seruū qui languerat
sanū. Et factū est deinceps ibat ihesus